

Dokument ze zasedání

A9-0063/2024

28.2.2024

ZPRÁVA

o evropském semestru pro koordinaci hospodářské politiky na rok 2024
(2023/2063(INI))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodaj: René Repasi

Zpravodajka přidruženého výboru podle článku 57 jednacího řádu:
Margarida Marques, Rozpočtový výbor

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	11
PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY	13
STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU	14
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	20
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	21

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropském semestru pro koordinaci hospodářské politiky na rok 2024 (2023/2063(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na čl. 121 odst. 2 a článek 136 Smlouvy,
- s ohledem na Protokol č. 1 ke Smlouvě o Evropské unii (SEU) a SFEU o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii,
- s ohledem na Protokol č. 2 k SEU a SFEU o používání zásad subsidiarity a proporcionality,
- s ohledem na Smlouvu o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii,
- s ohledem na Pařížskou dohodu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu a cíle udržitelného rozvoje,
- s ohledem na směrnici Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států¹,
- s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 1177/2011 ze dne 8. listopadu 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1173/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1174/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1175/2011 ze dne 16. listopadu 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁵,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy⁶,

¹ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 33.

³ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 8.

⁵ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 12.

⁶ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postížena či ohrožena závažnými obtížemi⁷,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně⁸,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost⁹ (nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. března 2021 nazvané „Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv“ (COM(2021)0102),
- s ohledem na sociální závazek Rady, Komise, Parlamentu a sociálních partnerů z Porta ze dne 7. května 2021,
- s ohledem na hodnocení Evropské fiskální rady ze dne 28. června 2023 týkající se vhodného nastavení fiskální politiky eurozóny v roce 2024,
- s ohledem na výroční zprávu Evropské fiskální rady ze dne 4. října 2023,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2022 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU (COM(2022)0583),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97, který předložila Komise dne 26. dubna 2023 (COM(2023)0240),
- s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (COM(2023)0241), který předložila Komise dne 26. dubna 2023,
- s ohledem na návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (COM(2023)0242), který předložila Komise dne 26. dubna 2023,
- s ohledem na Granadské prohlášení přijaté dne 6. října 2023,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. listopadu 2023 nazvané „Roční analýza udržitelného růstu 2024“ (COM(2023)0901),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 21. listopadu 2022 nazvanou „Zpráva mechanismu varování 2024“ (COM(2023)0902) a na doporučení Komise ze dne 21. listopadu 2022 pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny (COM(2023)0903),

⁷ Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1.

⁸ Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 11.

⁹ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

- s ohledem na návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti ze dne 21. listopadu 2022 (COM(2023)0904),
 - s ohledem na hospodářskou prognózu Komise z podzimu roku 2023, která byla zveřejněna dne 15. listopadu 2023,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Rozpočtového výboru,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0063/2024),
- A. vzhledem k tomu, že evropský semestr sehrává zásadní roli při koordinaci hospodářských, rozpočtových, strukturálních, sociálních a zaměstnaneckých politik v členských státech, čímž zajišťuje makroekonomickou stabilitu hospodářské a měnové unie;
- B. vzhledem k tomu, že podle prognózy Komise ze zimy 2024 se odhaduje, že hospodářská činnost v roce 2023 vzrostla o pouhých 0,5 % v EU i eurozóně na pozadí vysoké inflace a zpřísněných podmínek financování, po silném oživení v roce 2022; vzhledem k tomu, že růst HDP na rok 2024 byl revidován směrem dolů na 0,9 % (z 1,3 %) v EU a 0,8 % (z 1,2 %) v eurozóně; vzhledem k tomu, že v roce 2025 se stále očekává, že hospodářská činnost vzroste o 1,7 % v EU a o 1,5 % v eurozóně;
- C. vzhledem k tomu, že trh práce EU v první polovině roku 2023 i nadále vykazoval solidní výsledky, navzdory zpomalení hospodářského růstu; vzhledem k tomu, že podle prognózy Komise z podzimu 2023 však byl nedostatek pracovních sil i nadále akutní v různých odvětvích a povoláních, zejména v oblastech souvisejících s rozšířením nízkoemisních technologií a technologií s čistými emisemi a jejich prováděním; vzhledem k tomu, že nezaměstnanost v EU jako celku dosáhla historického minima, přičemž mezi členskými státy se vyskytují rozdíly; vzhledem k tomu, že nezaměstnanost mladých lidí dosáhla v prosinci 2023 14,7 % v EU a 14,4 % v eurozóně;
- D. vzhledem k tomu, že se predikuje, že inflace klesne z 6,3 % v roce 2023 na 3,0 % v roce 2024 a na 2,5 % v roce 2025 v EU a z 5,4 % v roce 2023 na 2,7 % v roce 2024 a 2,2 v roce 2025 v eurozóně, a to podle prognózy Komise ze zimy 2024; vzhledem k tomu, že fiskální politika musí podporovat měnovou politiku při snižování inflace a zajišťování fiskální udržitelnosti a zároveň poskytovat dostatečný prostor pro dodatečné investice a podporovat dlouhodobý růst;
- E. vzhledem k tomu, že inflace dopadá na různé příjmové skupiny různě a nízkopříjmové skupiny trpí neúměrně; vzhledem k tomu, že inflace by mohla vyvolat skutečnou krizi životních nákladů na některé segmenty obyvatelstva, což by představovalo výzvy pro sociální soudržnost;
- F. vzhledem k tomu, že se očekává, že poměr dluhu k HDP se v EU v roce 2023 sníží na 83,1 % (v eurozóně na 90,4 %); vzhledem k tomu, že se očekává, že poměr dluhu k HDP se v EU nepatrně sníží na 82,7 % v roce 2024 a 82,5 % v roce 2025; vzhledem k tomu, že se očekává, že poměr dluhu k HDP v eurozóně v roce 2024 klesne na přibližně

89,7 % a v roce 2025 na 89,5 %; vzhledem k tomu, že mezi jednotlivými členskými státy existují velké rozdíly v míře zadlužení; vzhledem k tomu, že vysoké poměry dluhu k HDP v kombinaci s vysokými úrokovými mírami a nejistou makroekonomickou situací mohou ohrozit dlouhodobou udržitelnost dluhu a hospodářskou stabilitu;

- G. vzhledem k tomu, že podle prognózy Komise z podzimu 2023 se očekává, že schodek veřejných financí v EU a v eurozóně klesne v roce 2023 na 3,2 % HDP a bude se dále snižovat na 2,8 % HDP v roce 2024 a 2,7 % v roce 2025; vzhledem k tomu, že na konci roku 2023 byla deaktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu; vzhledem k tomu, že Komise oznámila, že v souladu se stávajícími právními předpisy předloží Radě na jaře 2024 návrh na zahájení postupu při nadměrném schodku na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023;
- H. vzhledem k tomu, že v letech 2023 a 2024 se očekává, že celkové nastavení fiskální politiky se změní na restriktivní a v obou letech se sníží o 0,5 % HDP, a to především z důvodu téměř úplného ukončení opatření v oblasti energetiky souvisejících s krizí;
- I. vzhledem k tomu, že rychlá, rozhodná a koordinovaná politická reakce umožnila, aby se hospodářství EU zotavilo a řešilo socioekonomické dopady pandemie COVID-19 i ruské útočné války vůči Ukrajině, a umožnila překonat následnou energetickou krizi; vzhledem k tomu, že hospodářství v roce 2023 zpomalilo; vzhledem k tomu, že vyhlídky jsou i nadále obklopeny vysokou nejistotou a riziky, která souvisejí především s vývojem probíhající útočné války Ruska proti Ukrajině a se situací na Blízkém východě;
- J. vzhledem k tomu, že rušivé geopolitické události prokázaly, že je třeba, aby Evropská unie dále posílila svou otevřenou strategickou autonomii a zůstala konkurenceschopná na světovém trhu a zároveň zajistila, aby nikdo nebyl opomenut;
- K. vzhledem k tomu, že financování EU přispívá k makroekonomické síle na úrovni EU a zvýšení její vnitřní i vnější odolnosti v dobách krize a zároveň k podpoře členských států při financování nezbytných investic do priorit EU směřujících k řešení současných a budoucích výzev;
- L. vzhledem k tomu, že po rozsáhlé expanzi související s krizí v letech 2020 až 2022 se očekává, že nastavení fiskální politiky v eurozóně bude v letech 2023 a 2024 restriktivní; vzhledem k tomu, že nastavení fiskální politiky by mělo zůstat flexibilní vzhledem k vysoké míře nejistoty;
- M. vzhledem k tomu, že čisté veřejné investice vyjádřené jako procentní podíl HDP v EU po finanční krizi vyvolané pandemií COVID-19 prudce poklesly, přičemž v některých případech dosáhly záporných úrovní; vzhledem k tomu, že se tento procentní podíl dosud plně nevrátil na původní úroveň; vzhledem k tomu, že úspěch klimaticky neutrálních politik a digitální transformace je založen na společném evropském přístupu a vyžaduje opatření na úrovni EU i na úrovni členských států; vzhledem k tomu, že budoucí odolnost EU je úzce spjata s vyššími veřejnými a soukromými investicemi pro udržitelný růst a ambiciózním programem strukturálních reforem; vzhledem k tomu, že je nezbytné zabývat se potřebou včasné strategie k zajištění vhodných úrovní veřejných investic po skončení platnosti Nástroje pro oživení a odolnost v roce 2026; vzhledem k tomu, že splnění cílů Zelené dohody pro Evropu a Pařížské dohody vyžaduje značné

veřejné a soukromé investice;

- N. vzhledem k tomu, že je třeba, aby členské státy měly zavedeny nezbytné kontrolní a auditní mechanismy, které zajistí dodržování zásad právního státu a budou chránit finanční zájmy EU, zejména s cílem předcházet podvodům, korupci a střetům zájmů a zajistit transparentnost; vzhledem k tomu, že je důležité, aby členské státy v tomto ohledu prováděly příslušná podpůrná doporučení pro jednotlivé země;

Hospodářské vyhlídky pro EU

1. vyjadřuje znepokojení nad hospodářskou situací, přetrvávající nejistotou, slabým růstem, konkurenceschopností a produktivitou v EU; s obavami bere na vědomí pokračující dopad cen energií a inflace na kupní sílu domácností, což vede k většímu riziku chudoby, včetně energetické chudoby, pro mnoho Evropanů a na výkonnost podniků v EU, včetně těch malých a středních (MSP); vyzývá členské státy, aby podnikly další kroky k překonání těchto obtíží a provádění cílených opatření k zajištění spravedlivé hospodářské soutěže na jednotném trhu a k řešení přetrvávajících inflačních tlaků;
2. konstatuje, že mnohé členské státy trpí strukturálními problémy, které brání jejich růstovému potenciálu; zdůrazňuje, že řešení strukturálních problémů má zásadní význam pro udržitelné oživení a trvalý růst a že provádění reforem zaměřených na řešení strukturálních nedostatků je klíčem nejen ke zlepšení schopnosti odolávat stávajícím výzvám a zvládat je, ale také k tomu, aby bylo možné uskutečnit souběžnou transformaci udržitelným a spravedlivým způsobem; zdůrazňuje, že ambiciózní strukturální reformy mají i nadále zásadní význam pro posílení hospodářské základny EU, podporu zakládání podniků a podnikání a posílení konkurenceschopnosti, produktivity a celkového růstového potenciálu EU;
3. zdůrazňuje, že nedostatek veřejných a soukromých investic v některých členských státech omezuje potenciál sociálně vyváženého a environmentálně udržitelného růstu; domnívá se, že stěžejním faktorem k přilákání investic jsou předvídatelná pravidla, rovné podmínky a nízké náklady na splnění požadavků; vyzdvihuje, že tyto investice jsou klíčové, aby EU byla schopná vypořádat se se stávajícími výzvami, včetně spravedlivé zelené a digitální transformace, a že zvýší odolnost a dlouhodobou konkurenceschopnost EU při nadcházejících výzvách; je přesvědčen, že tyto investice by měly být doprovázeny reformami podporujícími růst a odolnost; upozorňuje na investice do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti, které jsou kromě jiného zapotřebí k tomu, aby se EU stala nezávislou na dovozu fosilních paliv a snížení inflace přizpůsobené cenami energií; bere na vědomí, že v letech 2023 a 2024 bude očekávané nastavení fiskální politiky restriktivní; zdůrazňuje, že restriktivnost by neměla být na úkor investic, které by měly být v celé Unii zvýšeny;
4. zdůrazňuje, že další prohloubení jednotného trhu a odstranění překážek pro investice, mimo jiné prostřednictvím reforem, které zefektivní a digitalizují plánování, povolování a další administrativní postupy, by pomohlo podpořit soukromé investice; opakuje, že průmyslová politika, jakož i hluboké a integrované kapitálové trhy a inovace EU mohou rovněž přispět podporou investic, ochranou globální konkurenceschopnosti EU a zmírňováním rizik spojených s nadměrnou závislostí na omezeném počtu třetích zemí,

pokud jde o klíčové technologie, suroviny a průmyslové vstupy;

5. vyzývá členské státy, aby prováděly přezkumy výdajů jako pravidelnou součást každoročního (nebo víceletého) rozpočtového procesu, což by pomohlo zlepšit účinnost a kvalitu veřejných výdajů; souhlasí s doporučením Komise vyjádřeným v roční analýze udržitelného růstu na rok 2024, aby členské státy co nejdříve ukončily opatření na podporu energetiky související s krizí a co nejdříve zastavily subvence na fosilní paliva; zdůrazňuje, že veřejné příjmy, zejména z daní, jsou zásadní pro zajištění udržitelnosti veřejných financí; vyzývá členské státy, aby přijaly opatření k boji proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem, daňovým únikům a praní peněz; vítá v tomto ohledu dohodu o balíčku o boji proti praní peněz;
6. souhlasí s hodnocením Komise, že rizika spojená s vysokým zadlužením a cenovými rozdíly jsou i nadále významná, zejména v členských státech, kde obsluha dluhu vyžaduje velké refinancování dluhu nebo kde soukromý sektor čelí prudkému nárůstu úrokových plateb;
7. vyzývá členské státy v eurozóně k prozkoumání všech prostředků k dokončení revize Smlouvy o Evropském mechanismu stability, která umožní zavedení společného jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí, což by dále posílilo odolnost eurozóny;

Evropský semestr a Nástroj pro oživení a odolnost

8. připomíná, že evropský semestr je zavedeným rámcem pro koordinaci rozpočtových, hospodářských a sociálních politik a politik zaměstnanosti v rámci celé Unie v souladu se Smlouvami, včetně evropského pilíře sociálních práv, a zajišťuje tak její makroekonomickou stabilitu, udržitelnou konvergenci ekonomické výkonnosti členských států a sociální soudržnost EU; vyzývá k silnějšímu převzetí odpovědnosti v rámci evropského semestru ze strany členských států, například prostřednictvím jejich místních a regionálních orgánů; konstatuje, že průmyslový plán Zelené dohody na rok 2023 je součástí strategie EU pro růst;
9. sdílí názor, že doporučení pro jednotlivé země pro rok 2024 se musí zaměřit na konkrétní kritéria; zdůrazňuje, že rovněž musí sloužit k podpoře solidního hospodářského růstu podporujícího začlenění, posílení konkurenceschopnosti a makroekonomické stability, podpoře zelené a digitální transformace a zajištění sociální a mezigenerační spravedlnosti; bere na vědomí rozdíly mezi vnitrostátními prognózami růstu HDP, inflace, nezaměstnanosti, salda veřejných financí, hrubého veřejného dluhu a salda běžného účtu a konstatuje, že ukazují potřebu flexibilních přístupů založených na konkrétní realitě každého členského státu; v tomto ohledu vyzývá Komisi, aby doporučení pro jednotlivé země těsněji provázala s příslušnými zprávami o jednotlivých zemích; vyzývá k účinnému monitorování provádění doporučení pro jednotlivé země a příslušných reforem, jakož i pokroku při snižování zjištěných investičních mezer; zdůrazňuje, že doporučení pro jednotlivé země musí zohledňovat sociální zranitelnost a nezaměstnanost; bere na vědomí klesající počet sociálních doporučení pro jednotlivé země založených na srovnávacím přehledu sociálních ukazatelů;
10. vítá flexibilitu při přizpůsobování Nástroje pro oživení a odolnost, např. v souvislosti s plánem REPowerEU, na základě ponaučení vyvozeného z provádění nástroje; zdůrazňuje, že milníky a cíle uvedené v národních plánech obnovy by měly být v

souladu s doporučeními pro jednotlivé země a že členské státy by se měly zabývat přinejmenším významnou podmožinou doporučení pro jednotlivé země v rámci svých národních plánů pro oživení a odolnost; zdůrazňuje úspěch Nástroje pro oživení a odolnost; připomíná, že úspěch a účinnost finančních projektů bude měřena jejich dopadem na hospodářství a zaměstnanost, a vyzývá k rychlému, transparentnímu a účinnému provádění těchto projektů; v tomto ohledu podtrhuje, že dodržování nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a náležitě provádění je zásadní pro důvěryhodnost Nástroje pro oživení a odolnost;

11. bere na vědomí úlohu Nástroje pro oživení a odolnost při řešení globálních výzev vyplývajících z ekologické a digitální transformace hospodářství; zdůrazňuje, že reformy a investice v rámci plánů na podporu oživení a odolnosti musejí přispívat ke klimatickým cílům nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a plně dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“; vyzývá členské státy, aby co nejvíce využily této příležitosti a použily Nástroj pro oživení a odolnost k transformaci svých ekonomik a ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti; připomíná důležitost ověřování, že se finanční prostředky dostávají do reálné ekonomiky a k MSP a poukazuje na význam odpovědnosti a transparentnosti v případě subjektů, které jsou příjemci finančních prostředků EU;
12. zdůrazňuje význam soukromých a veřejných investic v souvislosti s hospodářským oživením a při řízení souběžné transformace; připomíná, že Nástroj pro oživení a odolnost nenahrazuje zvláštní úlohu vnitrostátních veřejných investic; opakuje, že je třeba zajistit kvalitu, transparentnost a odpovědnost veřejných investic a vnitrostátních strategií v souladu s cíli souběžné transformace; zdůrazňuje, že tyto vnitrostátní strategie pro souběžnou transformaci by měly být doplněny Nástrojem pro oživení a odolnost a jinými evropskými investičními nástroji;
13. podporuje sladění programů politiky soudržnosti EU s investičními potřebami zjištěnými na základě Nástroje pro oživení a odolnost a doporučení pro jednotlivé země; připomíná, že politika soudržnosti slouží širšímu souboru cílů než Nástroj pro oživení a odolnost a může doplňovat opatření dohodnutá v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; vyzývá ke srovnatelnému začlenění zúčastněných stran, včetně sociálních partnerů, organizací občanské společnosti a podnikatelského sektoru, do návrhu a provádění národních plánů pro oživení a odolnost, stejně jako v případě programů politiky soudržnosti;
14. zdůrazňuje, že koordinace mezi příslušnými orgány, mimo jiné i mezi vnitrostátními vládami a regionálními a místními orgány, je zásadní pro řízení Nástroje pro oživení a odolnost a pro překonání správních překážek a byrokracie;
15. bere na vědomí prozatímní politickou dohodu uzavřenou spolunormotvůrci dne 10. února 2024 o reformě rámce správy ekonomických záležitostí EU, která má za cíl zajistit účinnou koordinaci hospodářských politik a udržitelnou konvergenci hospodářské a sociální výkonnosti členských států;
16. vítá ponaučení vyvozené ze zvolených možností koncepce Nástroje pro oživení a odolnost; konstatuje, že reforma rámce správy ekonomických záležitostí nenabízí mechanismy pro finanční pobídky EU na podporu a prosazování vnitrostátních politických reforem a investic; zdůrazňuje, že stanovení nezbytné úrovně veřejných

investic je zásadní pro dosažení hlavních cílů reformy rámce správy ekonomických záležitostí a pro řešení současných a budoucích priorit Unie; je znepokojen skutečností, že některé členské státy nebudou mít finanční kapacitu na to, aby samy financovaly spravedlivou zelenou a digitální transformaci;

17. zdůrazňuje úlohu Evropského parlamentu v rámci správy ekonomických záležitostí EU a zasazuje se o větší zapojení Evropského parlamentu do evropského semestru při plném dodržování pravomocí stanovených ve Smlouvách; bere na vědomí dialog Komise s členskými státy o jejich individuálních fiskálně-strukturálních plánech; zdůrazňuje nutnost, aby se ke všem členským státům přistupovalo stejně; podtrhuje, že nárůst diskrečních pravomocí Komise v procesu přípravy střednědobých fiskálně-strukturálních plánů musí být doprovázen vyšší měrou dodržování pravidel pod dohledem Evropské fiskální rady, jakož i větší odpovědností a větším tokem informací směrem k Evropskému parlamentu; uznává, že hospodářský dialog, který je součástí evropského semestru, vytváří užitečný základ pro odpovědnost; domnívá se, že náležitá odpovědnost by vyžadovala, aby měl Evropský parlament nástroje, které mu umožní uplatnit důsledky na základě svého posouzení výkonnosti evropského semestru v souladu se Smlouvami;

o

o o

18. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Evropský semestr se provádí každý rok v zájmu koordinace hospodářských a rozpočtových politik členských států a má rozsáhlý dopad na sociální politiky. Tato zpráva z vlastního podnětu o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik v roce 2024 vyjadřuje znepokojení nad nízkým hospodářským růstem v EU, vyzdvihuje dopad cen energií a inflace na kupní sílu a bere na vědomí úlohu EU při stabilizaci hospodářství během krizí. Zpravodaj zdůrazňuje, že jsou zapotřebí koordinované fiskální, strukturální a regulační politiky, jakož i soukromé a veřejné investice. V rámci roční analýzy udržitelného růstu na rok 2024 je zvláště důležitá zaměstnanost a sociální aspekty, vzhledem k panující nejistotě vyplývající z rostoucí inflace a zvyšování životních nákladů v důsledku ruské invaze na Ukrajinu, jakož i k neustávajícím sociálním a hospodářským důsledkům pramenícím z pandemie COVID-19 a k situaci na Blízkém východě.

Ve zprávě jsou vyjádřeny obavy ohledně nízkého tempa růstu v EU způsobeného přetrvávajícím dopadem cen energií a inflace na kupní sílu domácností a výkonnost podniků EU. Je zde uznáno úsilí ECB o řešení inflace, podotýká se však, že pouhé zvyšování úrokových sazeb je nedostatečné – abychom dokázali napravit prostředí sužované krizemi, jsou zapotřebí koordinované fiskální, strukturální a regulační politiky. Text zdůrazňuje, že nedostatečné veřejné a soukromé investice v některých členských státech brání udržitelnému růstu, a vyzdvihuje klíčovou úlohu těchto investic při zvyšování odolnosti, stability a konkurenceschopnosti EU tváří v tvář výzvám.

Dále se zpravodaj zabývá problémy souvisejícími s evropským semestrem a Nástrojem pro oživení a odolnost a navrhuje reformy rámce správy ekonomických záležitostí EU, včetně potřebného zjednodušení, vymahatelnosti a podpory pro zelenou a digitální transformaci. Zpravodaj uznává ponaučení, která vzešla z Nástroje pro oživení a odolnost, avšak vyjadřuje politování nad tím, že v navrhované reformě rámce správy ekonomických záležitostí podobné pobídkové mechanismy scházejí. Bylo upozorněno na obavy ohledně finanční kapacity některých členských států samostatně financovat nezbytnou zelenou a digitální transformaci. Další obavy byly vzneseny ohledně ochabování sociálního rozměru v důsledku vlastního omezování doporučení pro jednotlivé země a ohledně toho, že v důsledku tohoto omezování klesá počet doporučení vytvářených na základě srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů. Zpravodaj podporuje konkrétně zacílená doporučení pro jednotlivé země pro rok 2024, která zdůrazní jejich úlohu při zlepšování konkurenceschopnosti, zelené a digitální transformaci a sociální spravedlnosti, a to s přihlédnutím k sociální spravedlnosti. Bylo rovněž poukázáno na obavy ohledně neefektivitu systému Nástroje pro oživení a odolnost založeném na výkonnosti a ohledně byrokracie s ním spojené. Letošní výroční zpráva o evropském semestru podporuje sladění politik soudržnosti EU s Nástrojem pro oživení a odolnost a doporučeními pro jednotlivé země a vyzývá k zapojení zúčastněných stran do národních plánů pro oživení a odolnost, jako tomu je u programů politiky soudržnosti.

Zpravodaj vyjadřuje politování nad tím, že je věnována nedostatečná pozornost vzájemné provázanosti mezi makroekonomickými nerovnováhami a fiskálními pravidly, a zdůrazňuje, že tento aspekt je třeba řešit v zájmu finanční stability EU, což může vyžadovat veřejné výdaje. Uznává, že je zapotřebí omezit veřejné výdaje, aby se předešlo nadměrným schodkům, a na základě objektivních kritérií navrhuje omezení spočívající v tom, že by některé výdaje, které budou účelově vázané na nutné investice, byly předmětem výjimky.

Kromě toho se znepokojením pohlíží na systém financování striktně založený na výkonnosti a systém ověřování Nástroje pro oživení a odolnost, neboť za účelem dosažení dohodnutých investic je zapotřebí větší flexibility. To je ještě více zapotřebí, pokud by měly být programy politiky soudržnosti sladěny s investičními potřebami v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Reforma fiskálních pravidel EU hraje klíčovou úlohu v budoucím vývoji hospodářských a rozpočtových politik členských států, stejně jako potřeba větší odpovědnosti, zapojení vnitrostátních parlamentů a uplatnění řádných nástrojů, s jejichž pomocí Evropský parlament vyvodí odpovědnost Evropské komise za plnění evropského semestru.

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY**

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracování zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
European Consortium for Political Research (ECPR)
European Trade Union Confederation (ETUC)

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje

15.2.2024

STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU

pro Hospodářský a měnový výbor

k evropskému semestru pro koordinaci hospodářských politik na rok 2024
(2023/2063(INI))

Zpravodajka (*): Margarida Marques

(*) Postup s přidruženým výborem – článek 57 jednacího řádu

NÁVRHY

Rozpočtový výbor vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje nejistý hospodářský a sociální výhled EU vyplývající z přetrvávajícího dopadu pandemie COVID-19, důsledků ruské útočné války proti Ukrajině, inflace, energetické krize a krize způsobené rostoucími životními náklady; konstatuje, že v roce 2024 se očekává postupné oživení ekonomiky Unie s odhadovaným růstem HDP o 1,3 % a celkově silným trhem práce; poukazuje však na různé výzvy a nejistoty, které vytvářejí tlak na evropské podniky, veřejné finance, veřejné sociální politiky a politiky v oblasti sociálního zabezpečení a občany a které některé členské státy postihují více než jiné; je znepokojen tím, že se očekává, že míra inflace zůstane v roce 2024 výrazně nad 2 %, a to na 3,5 %; je obzvláště znepokojen trvalým dopadem cen energií a inflace na kupní sílu domácností, který vede ke zvýšenému riziku chudoby pro mnoho Evropanů, a na výkonnost podniků v EU;
2. zdůrazňuje, že stávající rámec správy ekonomických záležitostí EU se pro řešení minulých i současných výzev ukázal jako nedostatečný a že je naléhavě nutné provést důkladnou revizi; bere na vědomí navrhovanou reformu rámce Unie pro správu ekonomických záležitostí; domnívá se, že nový rámec by měl zajistit jasné a transparentní provádění a poskytnout členským státům odpovídající fiskální prostor k provádění prorůstových a sociálně spravedlivých reforem a investic, aby mohly zvyšovat odolnost, bezpečnost, zabezpečení, udržitelnost, spravedlnost a inkluzivnost jejich ekonomik a společností a investovat do strategických priorit EU, zejména do souběžné transformace, sociálních politik, obrany a potravinového zabezpečení; připomíná svůj postoj, že stálý krizový nástroj na úrovni EU nad rámec stropů víceletého finančního rámce (VFR) přispěje k zajištění dostatečně vysoké úrovně strategických investic, vhodné orientace fiskální politiky na souhrnné úrovni a ke zvýšení připravenosti Unie rychle reagovat na probíhající i nadcházející krize a jejich sociální a hospodářské dopady;
3. připomíná, že respekt pro právní stát zajišťuje větší spravedlnost, rovnost

a hospodářskou stabilitu; zdůrazňuje význam dodržování zásad právního státu a obecného režimu podmíněnosti; připomíná, že ochrana rozpočtu Unie proti možným porušováním zásad právního státu, stejně jako uplatňování účinných mechanismů monitorování, auditu a vymáhání u fondů Unie, zejména s cílem předcházet zneužívání, podvodům, korupci a střetům zájmů a zajistit transparentnost je základním předpokladem pro přístup k finančním prostředkům; vyzývá Komisi, aby zajistila, že v oblasti právního státu nedojde ke zhoršení;

4. uznává, že nástroj NextGenerationEU (NGEU), konkrétně Nástroj pro oživení a odolnost a podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE), prokázaly své úspěchy a účinnost při podpoře oživení ekonomik EU a při přispívání k makroekonomické stabilizaci a odolnosti v celé EU; dále bere na vědomí jejich pozitivní dopad na provádění doporučení pro jednotlivé země a na investice do priorit EU; vítá skutečnost, že většina členských států předložila revidované národní plány, včetně kapitol REPowerEU; vítá odhad Komise, že plné provedení kvantifikovatelných milníků a dílčích cílů financovaných zelenými dluhopisy nástroje NGEU do konce roku 2026 má potenciál snížit emise skleníkových plynů o 44 milionů tun ročně; zdůrazňuje, že mají-li být národní plány úspěšně a účinně provedeny, musí být milníky a dílčí cíle splněny; zdůrazňuje, že investice, které jsou v souladu s evropskými cíli, zejména s cíli Nástroje pro oživení a odolnost a nástroje REPowerEU, by měly být zohledněny při rozhodování o prodloužení lhůty pro předložení fiskálních plánů členskými státy;
5. připomíná, že je třeba zohlednit zvláštní finanční a hospodářské dopady války na Ukrajině, zejména na země v přední linii, a vyzývá Komisi, aby k tomu podnikla nezbytné kroky;
6. zdůrazňuje potřebu lepší koordinace politik a posílení sociálního a vzdělávacího rozměru v rámci evropského semestru; dále zdůrazňuje, že budou zapotřebí významné veřejné investice na podporu udržitelného, spravedlivého a inkluzivního oživení v EU, na řešení energetické krize a na umožnění vzestupné sociální a hospodářské konvergence, aby byla zajištěna strategická autonomie EU; dále zdůrazňuje značnou potřebu veřejných a soukromých investic do boje proti změně klimatu, které Komise odhaduje na více než 450 miliard EUR ročně, a na podporu digitalizace hospodářství; zdůrazňuje, že proces evropského semestru by měl přispívat k plnému provádění cílů OSN udržitelného rozvoje, evropského pilíře sociálních práv, cílů EU v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti a strategie EU pro rovnost žen a mužů;
7. připomíná, že podstatné zvýšení úrokových sazeb vedlo k nárůstu výpůjčních nákladů spojených s evropským nástrojem na podporu oživení (EURI); vyzývá proto ke stabilnímu a předvídatelnému řešení pro splácení výpůjčních nákladů nástroje EURI nad rámec stropů VFR, aby byly programy EU chráněny před škrty; důrazně trvá na rychlém zavedení skutečných, přiměřených a účinných nových vlastních zdrojů, zejména těch, které byly dohodnuty v právně závazném plánu vypracovaném v rámci interinstitucionální dohody o rozpočtové kázní, o spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i na zavedení nových vlastních zdrojů, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů¹⁰, jako je daň z finančních transakcí a finanční příspěvek související s podnikovým sektorem nebo nový společný základ

¹⁰ Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28.

daně z příjmů právnických osob; vyzývá Komisi, aby předložila další návrhy týkající se skutečných vlastních zdrojů;

8. vyzývá k tomu, aby byl Parlament plně zapojen do reformování rámce pro správu ekonomických záležitostí a do budoucího provádění správy ekonomických záležitostí v EU, včetně ustavení a řízení fiskálních nástrojů; připomíná, že úloha Parlamentu v evropském semestru by měla být výrazně posílena.

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY**

Zpravodajka prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že neobdržela žádný podnět od subjektu nebo osoby, který musí být uveden v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	14.2.2024
Výsledek konečného hlasování	+ : 24 - : 4 0 : 5
Členové přítomní při konečném hlasování	Rasmus Andresen, Olivier Chastel, Katalin Cseh, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Hervé Juvín, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Eva Maria Poptcheva, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Angelika Winzig
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Anna-Michelle Asimakopoulou, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Jan Olbrycht, Grzegorz Tobiszowski, Roberts Zīle
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Michael Gahler, Thijs Reuten, Maria Veronica Rossi, Pedro Silva Pereira

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

24	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, José Manuel Fernandes, Michael Gahler, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Moritz Körner, Eva Maria Poptcheva, Nils Torvalds
S&D	Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Thijs Reuten, Pedro Silva Pereira, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese

4	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli, Hervé Juvin, Lefteris Nikolaou-Alavanos

5	0
ECR	Bogdan Rzońca, Grzegorz Tobiszowski, Roberts Zile
ID	Maria Veronica Rossi
PPE	Niclas Herbst

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	22.2.2024
Výsledek konečného hlasování	+: 28 -: 3 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Anna-Michelle Asimakopoulou, Gilles Boyer, Valentino Grant, Claude Gruffat, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Aušra Seibutyte, Paul Tang, Irene Tinagli
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Andželika Anna Mozdżanowska, René Repasi, Eleni Stavrou
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	João Albuquerque, Jordi Cañas, Deirdre Clune, Bernard Guetta, Nacho Sánchez Amor, Michal Wiezik

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

28	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Deirdre Clune, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Lúdia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Aušra Seibutyte, Eleni Stavrou
Renew	Gilles Boyer, Jordi Cañas, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Caroline Nagtegaal, Michal Wiezik
S&D	João Albuquerque, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, René Repasi, Nacho Sánchez Amor, Alfred Sant, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Claude Gruffät, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Piernicola Pedicini

3	-
ID	Valentino Grant, Antonio Maria Rinaldi
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

2	0
ECR	Michiel Hoogeveen, Andželika Anna Mozdzanowska

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se